

BỘ Y TẾ

HƯỚNG DẪN
QUY TRÌNH KỸ THUẬT
KHÁM BỆNH, CHỮA BỆNH
CHUYÊN NGÀNH PHONG-DÀ LIỄU

*(Ban hành kèm theo Quyết định số 1919/QĐ-BYT
ngày 04 tháng 6 năm 2012 của Bộ trưởng Bộ Y tế)*

(Tái bản lần thứ nhất)

NHÀ XUẤT BẢN Y HỌC
Hà Nội - 2015

BỘ Y TẾ
Số: 1919/QĐ -BYT

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Hà Nội, ngày 04 tháng 6 năm 2012

QUYẾT ĐỊNH

**Về việc ban hành Hướng dẫn Quy trình kỹ thuật
khám bệnh, chữa bệnh chuyên ngành Phong - Da liễu**

BỘ TRƯỞNG BỘ Y TẾ

Căn cứ Nghị định số 188/2007/NĐ-CP ngày 27 tháng 12 năm 2007 và Nghị định số 22/2010/NĐ-CP ngày 09/3/2010 của Chính phủ quy định chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và cơ cấu tổ chức của Bộ Y tế;

Căn cứ Biên bản họp ngày 12/7/2011 của Hội đồng nghiệm thu Hướng dẫn Quy trình kỹ thuật khám bệnh, chữa bệnh chuyên ngành Phong - Da liễu của Bộ Y tế;

Theo đề nghị Cục trưởng Cục Quản lý Khám, chữa bệnh,

QUYẾT ĐỊNH

Điều 1. Ban hành kèm theo Quyết định này 34 Hướng dẫn Quy trình kỹ thuật khám bệnh, chữa bệnh chuyên ngành Phong - Da liễu.

Điều 2. Các Hướng dẫn Quy trình kỹ thuật khám bệnh, chữa bệnh chuyên ngành Phong - Da liễu này áp dụng cho tất cả các cơ sở khám bệnh, chữa bệnh có đủ điều kiện thực hiện theo quy định hiện hành.

Điều 3. Quyết định này có hiệu lực từ ngày ký và ban hành.

Điều 4. Các Ông, Bà: Chánh Văn phòng Bộ, Cục trưởng Cục Quản lý Khám, chữa bệnh, Chánh thanh tra Bộ; các Vụ trưởng, Cục trưởng các Vụ, Cục của Bộ Y tế; Giám đốc các Bệnh viện, Viện có giường trực thuộc Bộ Y tế, Giám đốc Sở Y tế các tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương; Thủ trưởng Y tế các Bộ, ngành và Thủ trưởng các đơn vị có liên quan chịu trách nhiệm thi hành Quyết định này./.

Nơi nhận

- Như Điều 4;
- Bộ trưởng (để báo cáo);
- Lưu: VT, KCB.

KT. BỘ TRƯỞNG

THỨ TRƯỞNG

Đã ký

Nguyễn Thị Xuyên

LỜI NÓI ĐẦU

Bộ Y tế đã xây dựng và ban hành Hướng dẫn Quy trình kỹ thuật bệnh viện tập I (năm 1999), tập II (năm 2000) và tập III (năm 2005), các quy trình kỹ thuật đó là quy chuẩn về quy trình thực hiện các kỹ thuật trong khám, chữa bệnh.

Tuy nhiên, trong những năm gần đây khoa học công nghệ trên thế giới phát triển rất mạnh, trong đó có các kỹ thuật công nghệ phục vụ cho ngành y tế trong việc khám bệnh, điều trị, theo dõi và chăm sóc người bệnh. Nhiều kỹ thuật, phương pháp trong khám bệnh, chữa bệnh đã được cải tiến, phát minh, nhiều quy trình kỹ thuật chuyên môn trong khám bệnh, chữa bệnh đã có những thay đổi về mặt nhận thức cũng như về mặt kỹ thuật.

Nhằm cập nhật, bổ sung và chuẩn hóa các tiến bộ mới về số lượng và chất lượng kỹ thuật trong khám bệnh, chữa bệnh, Bộ trưởng Bộ Y tế đã thành lập Ban Chỉ đạo xây dựng hướng dẫn quy trình kỹ thuật trong khám bệnh, chữa bệnh do Lãnh đạo Bộ Y tế làm Trưởng ban. Trên cơ sở đó Bộ Y tế có các Quyết định thành lập các Hội đồng biên soạn Hướng dẫn Quy trình kỹ thuật trong khám, chữa bệnh theo các chuyên khoa, chuyên ngành mà Chủ tịch Hội đồng là Giám đốc các Bệnh viện chuyên khoa, đa khoa hoặc các chuyên gia hàng đầu của Việt Nam. Các Hội đồng phân công các Giáo sư, Phó Giáo sư, Tiến sĩ, Bác sĩ chuyên khoa theo chuyên khoa sâu biên soạn các nhóm Hướng dẫn Quy trình kỹ thuật. Mỗi Hướng dẫn Quy trình kỹ thuật đều được tham khảo các tài liệu trong nước, nước ngoài và chia sẻ kinh nghiệm của các đồng nghiệp thuộc chuyên khoa, chuyên ngành. Việc hoàn chỉnh mỗi Hướng dẫn Quy trình kỹ thuật cũng tuân theo quy trình chặt chẽ bởi các Hội đồng khoa học cấp bệnh viện và các Hội đồng nghiệm thu của chuyên khoa đó do Bộ Y tế thành lập. Mỗi Hướng dẫn Quy trình kỹ thuật trong khám bệnh, chữa bệnh đảm bảo được nguyên tắc ngắn gọn, đầy đủ, khoa học và theo một thể thức thống nhất.

Hướng dẫn Quy trình kỹ thuật trong khám bệnh, chữa bệnh là tài liệu hướng dẫn chuyên môn kỹ thuật, là cơ sở pháp lý để thực hiện tại các cơ sở khám bệnh, chữa bệnh trong toàn quốc được phép thực hiện kỹ thuật đã được cấp có thẩm quyền phê duyệt theo quy định của Luật khám bệnh, chữa bệnh đồng thời cũng là cơ sở để xây dựng giá dịch vụ kỹ thuật, phân loại phẫu thuật, thủ thuật và những nội dung liên quan khác. Do số lượng danh mục kỹ thuật trong khám bệnh, chữa bệnh rất lớn mà mỗi Hướng dẫn Quy trình kỹ thuật trong khám, chữa bệnh từ khi biên soạn đến khi Quyết định ban hành chứa đựng nhiều yếu tố, điều kiện nghiêm ngặt nên trong một thời gian ngắn không thể xây dựng, biên soạn và ban hành đầy đủ các Hướng dẫn Quy trình kỹ thuật. Bộ Y tế sẽ Quyết định ban hành những Hướng dẫn Quy trình kỹ thuật trong khám bệnh, chữa bệnh cơ bản, phổ biến theo từng chuyên khoa, chuyên ngành và tiếp tục ban hành bổ sung những Hướng dẫn Quy trình kỹ thuật đối với mỗi chuyên khoa, chuyên ngành nhằm đảm bảo sự đầy đủ theo Danh mục kỹ thuật trong khám bệnh, chữa bệnh.

Để giúp hoàn thành các Hướng dẫn Quy trình kỹ thuật này, Bộ Y tế trân trọng cảm ơn, biểu dương và ghi nhận sự nỗ lực tổ chức, thực hiện của Lãnh đạo, Chuyên viên Cục Quản lý Khám, chữa bệnh, sự đóng góp của Lãnh đạo các Bệnh viện, các Giáo sư, Phó Giáo sư, Tiến sĩ, Bác sĩ chuyên khoa, chuyên ngành là tác giả hoặc là thành viên của các Hội đồng biên soạn, Hội đồng nghiệm thu Hướng dẫn Quy trình kỹ thuật trong khám bệnh, chữa bệnh và các nhà chuyên môn đã tham gia góp ý cho tài liệu.

Trong quá trình biên tập, in ấn tài liệu khó có thể tránh được các sai sót, Bộ Y tế mong nhận được sự góp ý gửi về Cục Quản lý Khám, chữa bệnh - Bộ Y tế 138A - Giảng Võ - Ba Đình - Hà Nội./.

Thủ trưởng Bộ Y tế

Trưởng Ban chỉ đạo

PGS.TS. Nguyễn Thị Xuyên

BAN BIÊN TẬP

Chủ biên

PGS.TS. Nguyễn Thị Xuyên, Thứ trưởng Bộ Y Tế.

Đồng chủ biên

PGS.TS. Lương Ngọc Khuê, Cục trưởng Cục Quản lý Khám, chữa bệnh.

PGS.TS. Trần Hậu Khang, Giám đốc Bệnh viện Da liễu Trung ương.

Ban thư ký

ThS. Nguyễn Đức Tiến, Trưởng phòng Nghiệp vụ - Pháp chế, Cục Quản lý Khám, chữa bệnh.

PGS.TS. Nguyễn Hữu Sáu, Trưởng phòng Đào tạo và Nghiên cứu Khoa học, Bệnh viện Da liễu Trung ương.

ThS. Phạm Thị Kim Cúc, Chuyên viên phòng Nghiệp vụ - Pháp chế, Cục Quản lý Khám, chữa bệnh.

BAN BIÊN SOẠN

Hội đồng Biên soạn, Hội Đồng nghiệm thu

PGS.TS. Phạm Văn Hiến, Nguyên Viện Trưởng Viện Da liễu Quốc gia.

TS. Nguyễn Huy Quang, Vụ Trưởng Vụ Pháp chế.

TS. Trần Quý Tường, Phó Cục Trưởng Cục Quản lý Khám, chữa bệnh.

TS. Nguyễn Hoàng Long, Phó Vụ Trưởng Kế hoạch - Tài chính.

ThS. Nguyễn Trọng Khoa, Phó Cục Trưởng Cục Quản lý Khám, chữa bệnh.

PGS.TS. Nguyễn Tất Thắng, Chủ nhiệm Bộ môn Da liễu - Đại học Y Dược TP. Hồ Chí Minh.

TS. Nguyễn Sỹ Hóa, Phó Giám đốc Bệnh viện Da liễu Trung ương.

TS. Trần Văn Tiến, Phó Giám đốc Bệnh viện Da liễu Trung ương.

ThS. Trần Mẫn Chu, Phó Giám đốc Bệnh viện Da liễu Trung ương.

ThS. Trần Văn Khoa, Chủ nhiệm Bộ môn Da liễu - Đại học Y Dược Huế.

TS. Vũ Tuấn Anh, Phó Giám đốc Bệnh viện Phong - Da liễu Trung ương Quy Hoà.

PGS.TS. Đặng Văn Em, Trưởng khoa Da Liễu - Dị ứng, Bệnh viện Trung ương Quân đội 108.

PGS.TS. Nguyễn Văn Đoàn, Trưởng khoa Dị ứng Miễn dịch lâm sàng, Bệnh viện Bạch Mai.

PGS.TS. Nguyễn Ngọc Bích, Trưởng khoa Ngoại, Bệnh viện Bạch Mai.

TS. Nguyễn Huy Thọ, Chủ nhiệm khoa Phẫu thuật Hàm Mặt và Tạo hình, Bệnh viện Trung ương Quân đội 108.

TS. Nguyễn Văn Liệu, Phó Trưởng khoa Thần kinh, Bệnh viện Bạch Mai.

BSCKII. Nguyễn Thế Hùng, Chủ nhiệm khoa Y học Thực nghiệm, Bệnh viện Trung ương Quân đội 108.

Tham gia biên soạn

PGS.TS. Nguyễn Hữu Sáu, Trưởng phòng Đào tạo và Nghiên cứu Khoa học, Bệnh viện Da Liễu Trung ương.

TS. Nguyễn Thị Hải Vân, Trưởng khoa Tế bào gốc, Bệnh viện Da liễu Trung ương.

BSCKII. Lê Thị Anh Thư, khoa Điều trị bệnh Phong - Laser - Phẫu thuật, Bệnh viện Da liễu Trung ương.

ThS. Vũ Thái Hà, khoa Điều trị bệnh Phong - Laser - Phẫu thuật, Bệnh viện Da liễu Trung ương.

ThS. Phạm Cao Kiên, khoa Điều trị bệnh Phong - Laser - Phẫu thuật, Bệnh viện Da liễu Trung ương.

BS. Nguyễn Như Lan, khoa Điều trị bệnh Phong - Laser - Phẫu thuật, Bệnh viện Da liễu Trung ương.

BS. Nguyễn Hồng Sơn, khoa Điều trị bệnh Phong - Laser - Phẫu thuật, Bệnh viện Da liễu Trung ương.

BS. Trương Văn Huân, khoa Điều trị bệnh Phong - Laser - Phẫu thuật, Bệnh viện Da liễu Trung ương.

BS. Nguyễn Thị Hoa, khoa Điều trị bệnh Phong - Laser - Phẫu thuật, Bệnh viện Da liễu Trung ương.

BS. Nguyễn Quang Minh, khoa Điều trị bệnh Phong - Laser - Phẫu thuật, Bệnh viện Da liễu Trung ương.

BS. Nguyễn Lê Hoa, khoa Khám bệnh, Bệnh viện Da liễu Trung ương.

BS. Đặng Thu Hương, khoa Khám bệnh, Bệnh viện Da liễu Trung ương.

MỤC LỤC

<i>Lời nói đầu</i>	5
Kỹ thuật chăm sóc người bệnh Pemphigus	13
Kỹ thuật chăm sóc người bệnh dị ứng thuốc	16
Điều trị bệnh da bằng ngâm, tắm dung dịch thuốc tím 1/10.000	19
Phẫu thuật giải áp thần kinh cho người bệnh phong	21
Phẫu thuật điều trị loét lỗ đáo không viêm xương cho người bệnh phong	25
Phẫu thuật điều trị loét lỗ đáo có viêm xương cho người bệnh phong	27
Phẫu thuật chuyển gân cơ chày sau điều trị chân cật cần cho người bệnh phong	30
Phẫu thuật chuyển gân gấp chung nông điều trị cò mềm ngón tay cho người bệnh phong bằng kỹ thuật littler	34
Phẫu thuật chuyển gân điều trị liệt đối chiếu ngón tay cái cho người bệnh phong	37
Phẫu thuật tạo hình lông mày bằng mảnh ghép da đầu tự do cho người bệnh phong	40
Phẫu thuật điều trị mắt đỏ cho người bệnh phong bằng kỹ thuật Johnson	43
Điều trị lộn mi dưới (Ectropion) cho người bệnh phong bằng phẫu thuật thu ngắn bờ mi	48
Phẫu thuật nâng sống mũi bằng ghép silicon cho người bệnh phong	52
Phẫu thuật mở rộng hố khẩu cái bằng kỹ thuật Z-plasty cho người bệnh phong	56
Phẫu thuật MOHS điều trị ung thư da	59
Điều trị các bệnh lý của da bằng máy plasma và máy siêu cao tần	63
Điều trị bệnh da bằng laser CO ₂	66
Điều trị bệnh da bằng laser YAG	70
Điều trị các bệnh lý da bằng IPL	72
Điều trị các bệnh lý của da bằng nitơ lỏng	75
Điều trị u mềm lây bằng nạo thương tổn	78

Sinh thiết da và niêm mạc	80
Sinh thiết u dưới da và cân cơ	84
Điều trị sẹo lõm bằng acid trichloracetic	87
Phẫu thuật điều trị móng chọc thịt	89
Điều trị rụng tóc bằng tiêm corticoid tại thương tổn	93
Điều trị sẹo lồi bằng tiêm corticoid trong thương tổn	96
Điều trị bệnh da bằng PUVA	99
Điều trị bệnh da bằng tia UVB	103
Điều trị bệnh da bằng đắp mặt nạ	106
Điều trị bệnh da bằng laser chiếu ngoài	108
Đánh giá các chỉ số của da bằng máy chụp và phân tích da	110
Điều trị các bệnh lý của da bằng phương pháp lặn kim	112
Điều trị bệnh da bằng máy ACTHYDERM	114